

LAIKAS

Nr. 701 - XXXVII M.

Concesión Nº 4289	CORREO ARGENTINO CENTRAL
Franqueo Pagado	
Concesión Nº 4015	
Tarifa Reducida	

"EL TIEMPO"

MENDOZA 2280 — 1870 - Avellaneda
Buenos Aires - Tel. 208 - 5027
R. N. de la Prop. Intelectual Nr. 1.202.102
Director Resp.: P. Agustín STEIGVILA

BUENOS AIRES - ARGENTINA

PERIODICO QUINCENAL

NO

SETIEMBRE DE 1985

NEPRIPAŽISTA LIETUVOS ANEKSIJOS

JAV prezidentas Roozeveltas 1940-10-15, priimdamas Lietuvos Gelbėjimo Tarybos atstovus, pasakė: "Lietuva nepriklausomybės neprarado - Lietuvos nepriklausomybė tik laikinai pertraukta".

Aneksijos nepripažinimą tešia: JAV, Anglija, Vatikanas, Kanada, Australija ir kitos valstybės. Aukščiau išvardintose valstybėse veikia Neprikl. Lietuvos diplomatinės atstovybės, konsulatai.

Prancūzija yra viena iš tų valstybių, kuri laikosi nepripažinimo inkorporavimo į Sovietų Sąjungą. Žemiau duodama laisvai išverstą ištrauką iš oficialių Prancūzijos senato dokumentų:

"BALTIJOS VALSTIBIŲ PRIJUNGIMAS PRIE SOVIETŲ SĄJUNGOS: PRANCŪZIJOS PRINCIPINIS NUSISTATYMAS".

"1981 m. lapkričio 18 d. - JACQUES MOSSION paprašė užsienio reikalų ministerio patvirtinti, kad Prancūzija ir toliau atsisako pripažinti Baltų Valstybių prijungimą prie Sovietų Sąjungos.

ATSAKYMAS - Prancūzija nepripažįsta Sovietų Sąjungos 1940 m. įvykdyto Latvijos, Estijos ir Lietuvos valstybių prijungimo.. Ji (Prancūzija) nuo to laiko nėra padariusi jokio pripažinimo nei žodžiu, nei tyliu pritvirtimu. Šitas nusistatymas buvo patvirtintas 1975 m. kai Respublikos Prezidentas, pasirašydamas Helsinkio Baigiamąjį Aktą, pareiškė: "Prancūzija skaito, kad pasirašytas tekstas nereikia situacijos pripažinimo, kuri nėra kitais būdais pripažinta. "Vyriausybė neketina keisti nusistatymą". Iš "Neprikl. Lietuvos"

PASAULIO GYVENTOJŲ SKAIČIUS

Pasaulio gyventojų padaugėjimas vyksta dabar mažesniu tempu. Prieš 10 metų pasaulio gyventojų skaičius didėjo 2,1% per metus, dabar gi tik 1,7%. Tačiau per tuos 10 metų pasaulio gyventojų skaičius padidėjo 770 milijonų žmonių. Dabartinis pasaulio gyventojų skaičius siekia 4,7 milijardus gyventojų. Šie duomenys yra iš Jungtinių Tautų tarptautinės konferencijos pranešimo apie pasaulio gyventojus. Konferencija vyko Meksikoje nuo rugpjūčio 6 iki 13 dienos.

Apie 2000 metus kasmet priaugs dar po 1,5% gyventojų, sako raportas. Trečiojo pasaulio kraštuose gyventojų prieauglis didės dar 1,8% per metus, o kituose kraštuose - 0,5%. Per pastaruosius 10 metų vien tik Afrikoje gyventojų prieauglis padidėjo. Prieš 10 metų gyventojų prieauglis ten siekė 2,7% per metus, dabar gi - 3%. Vakarų Europoje priaugimo tempas sulėtėjo nuo 0,9% iki 0,6%. Lotynų Amerikoje gyventojų prieauglis per tą laiką sumažėjo nuo 2,5% iki 2,3%. Azijoje, Kinijoje, gyventojų prieauglis yra stipriai suvaržytas, nuo 2,3% jis yra nuslydęs iki 1,4%. Jungtinių Tautų raporte taip pat pasakyta, kad gyventojų amžius per pastaruosius 10 metų yra pasiekęs 58,9 metų amžiaus vidurkį. Trečiajame pasaulyje gyventojų amžiaus vidurkis dabar yra 56,6 metų, o išsivysčiusiuose kraštuose - 73 metai.

Kūdikių mirtingumas ir yra sumažėjęs iki 81 iš 1000 gimimų. Iš 1000 gimimų - 92 mirimai Trečiojo pasaulio šalyse, o 17 mirimų išsivysčiusiose šalyse. T.

IŠ VISUR

PASITRAUKĖ MILIJONAS

1955-83 metų laikotarpyje milijonas žmonių, Tarptautiniam Raudonajam Kryžiui tarpininkaujant, iš komunistų valdomų Centro ir Rytų Europos kraštų pasitraukė į Federacinę Vokietiją, susijungdami su čia gyvenančiais savo artimaisiais. Daugiausiai emigrantų į Federacinę Vokietiją atvyko iš Lenkijos - beveik septyni simtai tūkstančių, ir iš Rumunijos beveik 150 tūkstančių. Tarptautinis Raudonasis Kryžius dabar ieško daugiau negu dviejų šimtų tūkstančių vokiečių karių, kurie dingo be žinios Antrojo pasaulinio karo metu. Taip pat karo metu dingusių daugelio civilių gyventojų likimas vis dar nėra žinomas. Raudonasis Kryžius tebevykdo jų paieškovimus.

Mokslininkai teigia, kad kai kurių pajuokiamą prezid. Reagano erdvės ginklu programa, gali duoti daug šaltinių atradimų ir patobulinimų medicinos, pramonės ir pagrindinių mokslų srityje.

Sov. S-gos Aukščiausioji Taryba priėmė nutarimą, kuris atidaro moterims kelią į karinę tarnybą. Moterys

Bal. Tribunalas Kopenhagoje pareiškė, kad buvusių nepriklausomų valstybių Estijos, Latvijos ir Lietuvos okupacija ir aneksija yra ryškiausias pavyzdys, kaip Sov. Sąjunga laužo savo ratifikuotas sutartis ir viešą tarptautinę teisę.

Masinė rusų imigracija, sovietams valdant tuos kraštus, padarė milžinišką žalą Baltijos kraštų identiskumui ir jų politinei struktūrai; nukentėjo kalba, kultūra, religija ir net istorijos dėstymas mokyklose. Baltijos valstybių militarizacija nuolat primena esančią grėsmę pasaulio taikai.

Baltijos tautoms turi būti atstatyta teisė į laisvą apsisprendimą, į nediskriminaciją, ir turi būti užtikrintas kitų nesikišimas į jų istorines žemes.

Išklaušęs liudininkus, turinčius pavirimo okupuotuose Estijos, Latvijos ir Lietuvos kraštuose, įvairiose gyvenimo srityse, teisėje ir praktikoje, Baltijos Tribunalas nusprendė, kad So-

vietų Sąjunga yra padariusi ir dar tebedaro toms tautoms rimtų skriaudų.

Trijų Baltijos valstybių likimas žmonijos istorijoje yra ypatingas. Niekur kitur pasaulyje parlamentarinės demokratijos kraštas nebuvo kitos valstybės okupuotas, aneksuotas ir kolonizuotas. Dėl tokio likimo tos valstybės yra nusipelnusios iš pasaulio demokratinių vyriausybių ypatingų pastangų. Mes kreipiamės į jas, prašydami Sov. Sąjungos Baltijos kraštų okupacijos klausimą kelti visuose pasaulio forumuose, reikalaujant Estijai, Latvijai ir Lietuvai laisvės ir nepriklausomybės.

Šiuo Kopenhagos Manifestu mes pareiškiame, kad dabartinė padėtis Baltijos kraštuose kliudo taikos ir laisvės pažangai Europoje ir pasaulyje.

(Pasirašė) Theodor Veiter, pirminkininkas, Per Ahlmark, Michael Bourdeaux, Jean-Marc Daillet, James Fawcett.

19-40 metų, turinčios medicininį ar kitokį išmokslinimą, bus reikalaujamos praeiti karinį mokymą ir bus priimamos į karinę tarnybą. Demografai jau prieš keletą metų buvo pranašavę, kad Sov. S-ga pritrūksianti vyrų jos kariuomenei papildyti.

Lietuvių bičiulis Pierre Vallino, įsteigė Paryžiuje draugiją "Viltys", kuri supažindina prancūzus su dabartine Lietuvos padėtimi. Vykstant Prancūzijos prezidentui į Maskvą, jis atkreipė jo dėmesį į lietuvius, kalinamus už tikėjimą bei savo pažiūras.

Taivan nutraukė diplomatinis santykius su Bolivija. Taivano kinų demokratinė republika nutraukė diplomatinis santykius su Bolivija, nes Bolivija užmezgė prekybinius ryšius su Raud, Kinija, Taivan atšauks savo ekspertus iš Bolivijos, kurie dirbo industrijos pagerinime. Tokiu būdu Bolivija nustos efektingos pagalbos.

Hong - Kong kaip pavyzdys. Europos parlamento narys Hans Seeler Hong - Kongą problemos išsprendimą laiko pavyzdžiu, pagal kurį galėtų būti išpreestos Gibraltaro ispanų - anglų ir Malvinų salynas argentinų ir anglų problemos. Hong - Kongas nuo 1997 metų iš anglų rankų pereis į Kinijos teritoriją. Tačiau reikia suprasti, glėjai nieko nepakeis, nes prekyba su kad Hong - Kongo perdavimas An-

Kinija eis ir toliau per tą patį Hong - Kongą, kai tuo tarpu Gibraltaro ir Malvinų atsisakymas reikštų anglų pasitraukimą iš Afrikos ir Pietų Amerikos, ko Anglija kaip tikrai bijo padaryti.

"SPINDULYS"

Taut šokių ansamblis "Spindulys" Los Angeles mieste, kuris žadėjo pas mus atvykti šių metų gruodžio mėn. kelionę atidėjo. Jie atvyks apie liepos mėn. ateinančiais metais per jaunimo vasaros atostogas.

Latvių išsivijų laikraštis "Briviba" rašo, kad gegužės 9-15 dd. Rygoje įvyko susirėmimas tarp latvių jaunuolių ir milicijos. Keliems šimtams jaunuolių žygiuojant prie Latvijos karo muziejaus ir reikalaujant, kad rusai pasitrauktų iš Latvijos, juos puolė milicininkai. Apie 300 latvių buvo suimta, o trys rusai buvo įmesti į Dauguvą. Kalbama, kad tokios pat eitynės ir tuo pačiu metu įvyko Lietuvoje ir Estijoje.

Iš švedų spaudos: "Kitoje Baltijos pusėje turime tris kaimynų tautas, kurios būtų galėjusios priklausyti Šiaurės bendrijai, užuot buvusios prarytos kaip tarybinės respublikos, Estija, Latvija ir Lietuva galėjo būti mums taip artimos kaip Danija, Suomija ir Norvegija". Straipsnio pavadinimas "Mūsų užmirštieji kaimynai".

ŽLUGS IR BE KARO

Sibiro mokslininkai apie girtavimo grėsmę
A. LEMBERGAS

Girtavimas — didžiausia tragedija tūkstantmetėje Rusijos istorijoje. Prieš tai nublinksta visos kalbos apie amerikietiško "Peršingo" tipo raketų ar tarptautinės įtampos pavojus.

Kas taip sako? Ogi grupė sovietinių mokslininkų viešai neskelbiamoje studijoje, kurią parengė Mokslų akademijos Sibiro skyrius Novosibirske. Studija įteikta atsakingiems partijos sluoksniams, tačiau kai kurios ištraukos pateko į išsienio korespondentų rankas. Jas paskelbė Prancūzijos žinių agentūra AFP.

Mokslininkų išvados tiesiog alarmuojančios. Dėl alkoholizmo Sov. Sąjungoje kas šeštas kūdikis gimsta protiškai nesveikas ar su paveldima liga. 1980 m. buvo oficialiai užregistruota apie 40 milijonų alkoholikų bei nepataisomų girtuoklių — kas šeštas šalies gyventojas. Iš jų apie 17 milijonų — kliniškai ligoniai. Likusieji 23 milijonai chroniški girtuokliai, kurių būklė dar nėra patologinė. Kasmet dėl nesaikingo gėrimo apie milijoną žmonių Sov. Sąjungoje nusineša mirtis.

Neviešoje Sibiro mokslininkų studijoje sakoma, kad tą girtavimo bei protystę seka laipsniškas žmonių, visų pirma, rusų tautos, išsigimimas. Kam dar reikėtų skelbti karą, rašoma studijoje, jei per 12-15 metų ir taip suž-

lugsime kaip suvereni valstybė, kurioje daugiau kaip pusė suaugusiųjų sudaro nepataisomi girtuokliai, nepajėgūs dirbti ar gintis?

Degtinės vartojimas šalyje nuolat auga. Jei 1952 m. vienam asmeniui per metus tekdavo penki litrai alkoholio, tai 1983 m. išgerta šešiskart daugiau — 30 litrų ameniui. Jei girtavimas toliau tokiu santykiu didės, tai galima laukti, kad 2000-aisiais metais vienam asmeniui teks 50 litrų išgerto alkoholio, o alkoholikų skaičius sieks 80 milijonų. Atitinkamai padidės psichiškai nenormalių vaikų skaičius. 1982 m. jie sudarė 16,5% visų naujagimių. Smarkiai didėja psichiatrinė klinikių skaičius. Pavyzdžiui, Donecko srityje 1960 m. pakako keturių klinikių protiškai atsilikusiems vaikams, dabar jau reikia 38.

Ir kitais demografiniais požiūriais girtavimas yra labai pragaištingas. Mir-

tingumas Sov. Sąjungoje 1960-1980 m. padidėjo 47% ir dabar siekia 10,4% nuo tūkstančio.

Sibiro mokslininkai savo studijoje pastebi, kad Sov. Sąjunga turi šešiskart daugiau gydytojų negu Kinija, tačiau joje mirtingumas perpus didesnis negu Kinijoje. Akivaizdžiai mažėja natūralus gyventojų prieauglis.

Kartais manoma, kad sovietinė valstybė esanti suinteresuota papildyti iždą pajamomis už degtinę. Statistika rodo ką kita. Valstybė per metus už degtinę gauna 45 milijardus rublių, tačiau dėl girtavimo šalies ūkiui padaroma 180 milijardų rublių nuostolių.

Statistiniai duomenys apie girtavimą kelia tiesiog šurpą. Apie 90% gydymo reikalingų alkoholikų pradėjo gerti dar nebūdami 15, o vienas trečdalis — nė 10 metų. Nuolat geria 99,4% vyrų, 97,6% — moterų, 95% — neturinčių 18 metų mergaičių.

Statistika įrodo neginčijamą girtavimo ir nusikalstamumo sąryšį. Apie 85% žmogžudysčių, išprievartavimų, plėšimų ir vagysčių įvykdoma neblaiviame stovyje.

Novosibirsko mokslininkų studija pateikia ypač tamsų vaizdą Sibiro žemės ūkyje, kur joks mechanizatorius nepasiekia pensijos amžiaus — 60 metų. Čia įprasta priešpriešiai taip atlikti darbą, o popiet pasigerti. Vakare sutikti blavūs sibirietį, tai tas pat kaip ir žmogų iš Marso.

Taip rašo mokslų akademijos Sibiro skyriaus Novosibirskės mokslininkai viešai neskelbiamoje studijoje.

Toks pat pavojus yra ir Lietuvai, kur, kaip laiškuose rašoma, žmonės labai smarkiai pradėjo gerti, ypatingai jaunimas. "T. Žiburiai"

LIETUVOS IŽDO ĮSISKOLINIMAS

Lietuvos išdo įsiskolinimas tesiekė tik labai nedideles sumas, 1937 m. lapkričio 1 d. skola siekė 119,9 milijonų litų. Iš jų 80,7 milijonų užsieniui ir savam kraštui 38,9 milijonų litų. Vienam Lietuvos piliečiui — apie 47 litus.

Šitas įsiskolinimas tikrai nedidelis, palyginus su kitais mūsų kaimynais: Latvijoje vienam piliečiui tuo laiku teko skolos 80 lt., Estijoje — 180 lt. ir Lenkijoje — 145 lt.

Nedidelis Lietuvos įsiskolinimas per 20 nepriklausomo gyvenimo metų, stropus skolų gražinimas, Lietuvai suteikė dvejetainę naudą. Ji įgijo pasaulyje kreditingos valstybės vardą ir, be to, nepasidarė finansiskai priklausoma nuo kurios nors svietimos valstybės malonės.

(Lietuva, 1918-1938).

CONTADORA PUBLICA

Dra. Juana Elsa Tamošūnas
Atlieka buhalterijos darbus ir duoda patarimus
CAMARONES 4007
P 2 - Dp. D
1407-C. Fed. - (Floresta Norte)
Tel. 567 - 3227

IŠ OKUPUOTOS LIETUVOS

IŠ LAIŠKO IŠ LIETUVOS

Vis tikimės geresnių laikų, bet artėja senatvė, sunkesni darosi judesiai... Pragyvenimui visko turiu — maisto ir drabužių. Kaune yra ir pramogų — kartais nueinu. Ruduo buvo gražus, žiema nešalta, sniego mažai. Rogių nematyt jau keli metai. Mažai arklų beliko kolchozuose, o privatių nėra. Dėl to jie brangūs. Gera karvė 1000-1200 rb. Daug kas pa-brango, tik uždarbai liko tie patys. Aš į rankas gaunu 100 rb., kiti jaunesni 150-200 rb. Žmonės gerai apsirėngę ir pavalgę, tik išgėrimas ne-normalus. Jaunimas nenori dirbti, dauguma vaikatauja. Naktį nepasirodyk gatvėje. Įvykių labai daug. Už vagystes mažai baudžia, už sumušimus pritaiko privataus (pobūdžio) kaltinimus, už kyšius visai išteisina. Tai tikri faktai, kuriuos aš pergyvenau...

Sprendžiant iš kitų laišku, Lietuvoje žmonės turi pinigų, trūkstant prekėms jų nėra kur išleisti. N. N.

Užsienio valiutos kursas. Vilniaus spauda paskelbė, kad nuo gegužės 16 d. oficialus užsienio valiutos kursas yra: Anglijos 100 svarų — 107,94 rubl. JAV 100 dol. — 85,65 rubl., Vokietija 100 DM. — 27,97 rubl.

Gamtos paminklai. Lietuvoje yra 131 geologijos gamtos paminklas. Paminklais taip pat paskelbti 232 medžiai ir jų grupės. Už tų paminklų apsaugą atsakingi žemių naudotojai (kuriose randasi tie paminklai). Paminklų prižiūri Gamtos apsaugos draugija.

Reuterio žinių agentūra praneša, kad Sov. Sąjunga filatelistas yra uždrausta pasikeisti pašto ženklais su užsienio filatelistais be valdžios leidimo, kuris galioja 5 metus. Gi Stalino laikas pašto ženklų kolekcionieriai buvo tremiami į gulagus...

Už ok. Lietuvos kultūros paminklų (muziejų ir kt.) lankymą yra nustatytas tam tikras mokestis (įėjimo bilietas), kurį sumoka lankytojai. Surinkta apie 6 milij. rublių. Įdomu, kad šie pinigai plaukia ne į Lietuvos, bet į Maskvos budžetą.

Kaune yra Maironio paminklas, pastatytas Rotušės aikštėje. Bet šiuo metu matyt paminklas nėra pageidaujamas, ypač nenorima, kad juo domėtųsi ekskursantai. Ekskursantų vadovams įsakyta pro paminklą praeiti ty-lomis. O jeigu kas pasiteirautų apie paminklą, pasitenkinti tik trumpu atsakimu, kad tai "paminklas poetui".

Vilniuje, Santanriškių sveikatos mie-stelyje, pastatytas vaistybiniškas Transplantacijos ir Nefrologijos inkstų ligų Centras, nauja klinikinė ligoninė, kuri galės vienu metu sutalpinti apie 1.000 ligonių.

Ordinai ir medaliai. "Tiesoje" buvo paskelbta ordinų ir medalių nešiojimo tvarka. Vieni nešiojami kairėje pusėje, kiti dešinėje. Vieni aukščiau, kiti žemiau. Ir jų ten buvo išvardinta apie 80 rūšių.

Dr. Vytautas Dambava, savo laiku gyvenęs Argentinoje, plačiai reiškiasi Venecuelos veikloje ir spaudoje, rašydamas vietinėse dienraščiuose straipsnius ypač apie Lietuvą. Yra pradėjęs ruošti ispanišką laidą monografijos "Nemarus mirtingasis - arkivyskupas Teofilus Matulionis".

Australijoje, Newcastle mieste yra vokiečių 150 žmonių choras "Lorelei". Jo vadovas - lietuvis Stasys Žukas, dabartinis ALB-nės pirmininkas, Newcastle mieste. Iškilmų metu chorui giedant dainą "Die Heimat" - solo partiją atliko lietuvaitė Zina Zakarauskiene. St. Žukui vadovaujant Newcastle moterų kvartetas sėkmingai pasirodė "International" koncerte.

JAV. Dvi kultūros premijos 1984 met. paskyrė dr. J. Griniui ir J. Kapočiui. Pirmajam už žurnalo "Aidai" ir L. Enciklopedijos redagavimą bei brandžius straipsnius ir paskaitas. J. Kapočiui už Liet. Enciklopedijos 36 tomų išleidimą ir ruošiamą 37-tąjį tomą, už 6 tomus "Encyclopedia Lituanica" anglų k. ir pilną V. Krėves raštų komplekto išleidimą.

JAV-bėse įsteigtas lietuvių teisėms ginti fondas, kuris telkia lėšas OSI įstaigos nekaltai apkaltintų ginimui ir

dokumentacijai. Iki balandžio mėn. fondas turėjo aukų arti 3000 dol.

Australija jau ruošiasi VI-jam Pas. Liet. Jaunimo kongresui, kuris įvyks 1987 m. pabaigoje. Šiuo metu pagrindinis dėmesis tenka lėšų telkimui. Organizacinis komitetas įsteigė trijų lietuvių grupę "Svajonė". Su koncertu jos aplankys visas lietuvių kolonijas, net ir tolimas. Šių koncertų pelnas paskirtas J. Kongresui.

Andrius Klemas laimėjo 1.000 dol. premiją rašinių konkurse, kurį pravedė Amerikos Inžinierių sąjunga. A. Klemas studijuoja Harvardo universitete pritaikomąją fiziką.

1984 m. pabaigoje N. Yorko mieste buvo demonstruojamas Jūratės Kazickaitės naujai susuktas filmas "Running High". Tai dokumentinis filmas apie psichologinius efektus, kuriuos patiria ilgų distancijų bėgikai. Žiūrovai buvo sužavėti filmu ir laukia daugiau tos bendrovės "Viltis Productions" filmų. Filmą nupirko HBO — tai didžiausia Amerikoje televizijos filmų kompanija.

Uršulė Gaulienė, gyv. Rio de Janeiro, sukako 90 metų amž. Savo laiku buvo viena iš lietuviškos kolonijos veikėjų. Išaugino stiprią lietuvišką išsimokslinusių šeimą.

SEKMADIENIO RIMČIAI

JUNKIMĖS Į BENDRĄ MALDOS FRONTĄ:

Mums lietuviams giliai širdin yra įstrigusi vargo mokykla. Vargo mokykla gimė, kai lietuvių tauta išgyveno pačius sunkiausius laikus, kai buvo uždrausta lietuviškai mokintis, skaityti ir rašyti. Tuomet lietuvių motina, pasiėmusi prie ratelio maldaknygę mokino savo vaikus lietuviškai skaityti, melstis ir rašyti. Iš šios vargo mokyklos išėjo mūsų tautos švietėjai ir kūrėjai.

Mūsų laikais lietuvių tauta išėina dar sunkesnę bandomo laiką, kuomet neleidžiama viešai išpažinti savo tikėjimą, kuomet kunigai yra persekiojami, katališkos knygos atimtos, o vietoje jų brukamos bedieviškos knygos, radijo ir televizija kovoja su religija ir jos tarnais...

Tokiu būdu lietuvių tauta vėl priversta eiti vargo mokyklą, kurios vadovė yra lietuvių motina, kuri slaptai mokina katekizmą, su baime palydi savo vaikus bažnyčion. Vienas vokiečių kardinolas, kuris lankė Lietuvą, išreiškė, kad jis nematęs tokios tautos, kurioje taip giliai šeimose klesti tikėjimas, nežiūrintis persekiojimų.

Kas duoda stiprybės lietuviams, ypač motinoms išlaikyti gyvą tikėjimą, jį perduoti naujai kartai meilę Dievui ir Tėvynei? Atsakymas yra gana aiškus. Tai dangiškoji Dievo Motina, kuri gyvena visų širdyse. Lietuvių tauta nuo amžių eina Marijos dorybių mokyklą, kurioje išmoko pakelti visus sunkumus, nešti uždėtus kryžius, užsi-grūdino persekiojimų ugnyje ir savo visas viltis sudėjo į Sopulingos Dievo Motinos rankas.

Lietuvos Marijos šventovės yra perpildytos maldininkų, kurie rizikuodami savo laisve išpažįsta viešai savo gilų tikėjimą, eidami procesijose, giedodami religines giesmes ir kalbėdami rožančių. O jaunimas organizuodamas naktines adoracijas prie Šv. Sakramento, platindamas blaivybę. Tai yra gyvi pavyzdžiai, kaip Marija savo mokykloje užgrūdino mūsų tautos sūnus ir dukras kovoti dėl tikėjimo išlaikymo.

O dabar galime savęs paklausti, ar mums dar reikšmingas yra mūsų tikė-

jimo išlaikymas, ar mums rūpi mūsų lietuviškos pamaldos, ar mes pratę esame paimiti į rankas rožančių ir jungtis su savo broliais ir seseėmis Tėvyneje bendroje maldoje už mūsų tikėjimo išlaikymą.

Šių laikų pasaulinėje scenoje išėina dvi figūros: viena tai Šv. Mergelė Marija, apsiausta saulės šviesa, po kojomis mėnulis ir apvainikuota dvylika žvaigždžių, kita figūra tai raudonas slibinas, senas visos žmonijos, visų tautų priešas, iškūnijęs bedieško komunizmo formoje. Štai ant vienos Nikaragvos katedros stogo stovi užrašas: "Tik Marksas ir Engelsas gali išvaduoti tautas". Kokia pajuoka iš tikėjimo ir bažnyčios.

Štai dvi figūros: Marija ir Anarchija, įsikūnijusi komunizme. Jei pasaulis nori sulaukti taikos ir tautos laisvės, turi pasirinkti Mariją, kuri veda tautas per tamsią bedievybės naktį į šviesų laisvės rytą, kaip toji rytmečio aušra.

Todėl rykuokimės po Marijos vėliava su visais geros valios broliais ir seseėmis, pašvęskime bent ketvirtį valandos apmąstyti mūsų tikėjimo paslaptis, išdėstyta rožančiaus maldoje. Kviečiame visus jungtis į amžiną rožančiaus maldą, kad neliktų dienoje, nei naktį ne vienos laisvos valandėlės, kurioje nebūtų jungiamasi maldoje su Marija krikščionių užtarėja.

Kun. AUGUSTINAS

NUBAUDĖ SENUKĄ UŽ KRYŽIAUS PADARYMĄ

"L. K. B. Kronikos" Nr. 64 yra aprašomas toks atsitikimas.

Mikoliškių bažnyčios šventoriuje (Klaipėdos raj.) reikėjo pakeisti puštantį medinį kryžių. Bažnyčios klebonas kun. Ant. Šeškevičius kreipėsi į Siuparių kaimo kolūkių Griušį padirbti jam naują kryžių. Senukas padirbo kryžių iš jam skirtos medžiagos kūrui, nieko už darbą neimdamas, nors jam buvo siūlyta apmokėti, pasiskirdamas kaip auką bažnyčiai.

Kai vežant kryžių į Mikoliškius 1983 m. lapkričio 25 d. Klaipėdos raj. autoinspekcija pareikalavo medžio dokumentų. Klebonas paaiškino, kad tai dovana ir tokių dokumentų neturįs. Tada milicija atėmė kryžių ir nuvežė į Klaipėdos rajono miliciją Gargžduose, o pas Griušį ieškojo slaptos dirbtuvės. Griušis parodė jiems kirvį ir obliuką su kuriais padarė kryžių. Nežiūrįnt to jis buvo nubaustas 10 rublių baudos.

Kadangi kryžių konfiskavo inspektorius Grimalis, tai klebonas kreipėsi į jį raštu paaiškįndamas kryžiaus kilmę ir prašydamas kryžių gražinti. Inspektorius pareikalavo medienos dokumento (leidimo). Klebonas kreipėsi į kolūkių Griušį. Šis raštu paaiškino, kad yra gavęs kurui medžio iš

RELIGINĖS ŽINIOS

Masonerija ir krikščionybė nėra suderinamos. Šią mintį pakartotinai pabrėžė Vatikano denraštis "L'Osservatore Romano", primindamas tuo reikalu išleistą 1983 m. Vatikano tikėjimo ir doktrinų kongregacijos oficialų pareiškimą. Kiekvienas katalikas, kuris priklauso masonams, sunkiai nusideda, nes išpažįsta pasaulėžiūrą, kuri atmata pagrįdinių tikėjimo tiesų absoliutumą.

Prancūzijos vyriausybė Garbės Legiono ordiniais apdovanojo arkivysk. Silvestrinį ir vicesekret. Audrį Bačkį. Ordenai jiems paskirti už šių dviejų pareigūnų nuopelnus vykdant Jono Pauliaus jiems paskirtas atsakingas pareigas. Prancūzijos prezidento vardu ordenai buvo įteikti kovo 18 d. Įteikė Prancūzijos ambasadorius prie šv. Sosto.

Šv. Petro lietuvių parapija pietinia-me Bostone sprendžia savo likimo problemą. Jos šventovė atsідūrė sunkiai prienamame pigių butų kolonijos rajone, kur nėra lietuvių.

Ukrainiečiai 1988 m. švęs savo tautos krikščionybės įvedimo 1000 - metų. (988-1988). - "Krikščioniškos Ukrainos tūkstantmetį". Šis jubilėjus bus labai iškįmingai paminėtas.

Šv. Jokūbo ir šv. Pilypo šventovė graži Vilniaus bažnyčia, šiandieną pagal okupacinės sovietų valdžios potvarkį, paversta operos ir baletu teatro sandėliu.

Keturi milijonai Ugandos katalikų, rytinėje Afrikoje, minėjo dvidešimties metų sukaktį nuo to, kai pop. Paulius

VI, 22 jų tautiečius - kankinius už tikėjimą, paskelbė Bažnyčios šventais Romoje. Kanonizuotieji Ugandos kankiniai už tikėjimą buvo sudeginti gyvi 1886 metais. Jie yra pirmieji centrinės Afrikos gyventojai, pakelti į altorių garbę.

Kanados šiaurėje randasi Winnepeg miestas, kuriame iškūrė nemaža lietuvių kolonija. Ten nuvykęs kun. Justinas Bertašius, įkūrė lietuvišką parapiją, pastatė bažnyčią ir draugiau 30 metų joje klebonauja. Šiais metais jis gavo prelado laipsnį. Prelato įvilktuvių iškilmės įvyko kovo 3 d. jo paties statytoj bažnyčioj, kurias atliko vietos vyskupas asistuojant vysk. V. Brizgiui ir kitems kunigams.

Moderniojo amžiaus kankiniai yra tie, kurie gyvena religinę laisvę varžančių totalitinių režimų priespaudoje ir atkakliai laikosi savo tikėjimo. Tai pareškė Jonas Paulius II šv. Petro aikštėj bendrosios audencijos metu. Jis skatino visus laisvėje esančius krikščionis nesigėdyti liūdyti Kristų savo gyvenimu, nes už tokį lidymą labai brangia kaina moka esantieji priespaudoje.

Šv. Kazimierą Vatikanas įrašė kalendorium Lietuvai palankia prasme. Atrodo, tai padaryta popiežiaus Jono Pauliaus II dėka. Kovo 4-ji Vatikano kalendoriujė vadinama Lietuvos globėjo šv. Kazimiero švente. Dingo anksčiau minimas Lenkijos karaliaus titulas ir Wilno. Vatikano radijas italų, anglų, ispanų ir prancūzų kalbomis teisingai pateikė istorinius duomenis: šv. Kazimiero motina buvo austrė, o tėvas - lietuvis, tapęs Lenkijos karaliumi ir didžiuoju Lietuvos kunigaikščiū. Esą šv. Kazimieras, miręs Vilniuje, yra Lietuvos ir ypač jos jaunimo globėjas. Anksčiau apie šv. Kazimierą buvo kalbama kaip apie Lenkijos šventąjį. Susidarydavo įspūdis, kad Lietuva jį tik pasiskolino, pasiskirdama savo globėjū.

Klebonas Ant. Šeškevičius kreipėsi su pareiškimu į Lietuvos užs. reikalų ministeriją. Ši jam atsakė, kad jam būsią atlygintą už kryžių.

Tai klebonui pranešė Klaipėdos rajono vykdomasis komitetas pasiūlydami jam 4 rubl. 70 kap. atlyginimo (tokį kryžių padaryti reikalinga bent 150 rublių). kartu pareiškdam, kad kryžius yra supiaustytas. Nuo pinigų klebonas atsisakė ir prašė gražinti nors supiaustytą kryžių, manydamas kaip nors jį suremontuoti. Negavo tų supiaustytų gabalų (tikriausiai jie buvo jau sukurenti). Gi kryžiaus dirbėjas kolūkietis J. Griušis kreipėsi raštu į Klaipėdos vygd. rajoną prašydamas gražinti jam neteisėtai uždėtą bausmę (10 rublių). Jis į savo pareiškimą negavo atsakymo nei pinigų.

Tai yra viena iš Lietuvos katalikų kančios istorijų. O kiek jų yra, kurios mūsų nepasiekia!

Mielas skaitytojau,

ar jau užsimokėjai

LAIKO prenumeratą

JAUNIMUI

PABALTIEČIŲ JAUNIMO LAISVĖS ŽYGIS

Pabaltiečių Taikos ir Laisvės Išvyka Baltijos jūra buvo didžiai įspūdinga demonstracija, kurioje visų trijų Pabaltijo tautų - estų, latvių ir lietuvių jaunimas skelbė pasauliui apie sovietų daromą toms tautoms skriaudą ir jų troškimą išsivaduoti iš sovietinės vergijos.

Kelionėje po Baltijos jūra laivu "Baltic Star" dalyvavo 52 lietuviai, 51 estas, 198 latviai ir 51 kitatautis korespondentas — spaudos, radijo ir televizijos atstovai iš įvairių Europos kraštų.

Žygis prasidėjo liepos 25 d. Danijos sostinėje, Kopenhagoje, kur visi dalyviai gavo pilną informaciją, išlausė keletą paskaitų ir turėjo spaudos konferenciją, taipgi dalyvavo Baltijos Tribunolo byloje prieš Sovietų Sąjungą. Vėliau per Kopenhagos miesto centrą jie ėjo demonstruodami 2 1/2 km nuotolyje nuo Kopenhagos rotušės iki Sovietų ambasados. Tos dienos vakare dalyviai išvyko traukiniu į Švedijos sostinę Stockholmą, kur jie irgi turėjo spaudos konferenciją, išlausė paskaitų, dalino publikai lapelius, ir t.t. Liepos 26 d. vakare laivas "Baltic Star" iškilmingai išlydėtas iš Stockholmo uosto. Prie išvykstant laivas turėjo būti tikrinamas gavus pranešimą apie galimos bombos buvimą laive, dėl šios priežasties išplaukta vėliau negu numatyta.

PABALTIEČIŲ TRIBUNOLAS

Šių metų liepos 25 ir 26 dienomis Danijos sostinėje, Kopenhagos mieste, posėdžiavo "Baltic Tribunal Against the Soviet Union". Šiame tribunole Sovietų Sąjunga buvo kaltinama už nusikaltimus, padarytus Baltų tautoms - Estijai, Latvijai ir Lietuvai. Sovietų Sąjunga pripažinta kalta.

Tribunolą organizavo Baltų Santalka (Baltic World Conference), kurą sudaro politinės vadovybės: estų Estonian World Council, ir latvių - World Federation of Free Latvians, ir lietuvių - Vyriausiasis Lietuvos Išlaisvinimo Komitetas.

Tribunolą sudarė penki teisėjai. Pirmininkavo dr. Theodor Veiter, austras, teisininkas ir tarptautinės teisės žinovas. Kiti keturi teisėjai buvo: Per Ahlmark, buvęs Švedijos parlamento atstovas ir ministerio pirmininko pavaduotojas; Jean Marie de Daillet, Prancūzijos parlamento narys; Michael Bourdeaux, anglonas, kunigas, profesorius, plačiai pasižymėjęs savo studijomis apie krikščionių persekiojimą Sovietų Sąjungoje; Sir James Fawcett, pasižymėjęs tarptautinės teisės ir žmogaus teisių žinovas.

Posėdį atidarė Roul Mo'ler, Europos parlamento vicepirmininkas. Tribunolas išlausė kaltinamąjį aktą ir septyniolikos liudininčių parodymus ir jiems statė įvairių klausimų.

Liepos 27 d. laivui plaukiant pro Gotlando salą, 7 val. ryto buvo atlaikytos gedulingos pamaldos už 1944-tais metais pabėgėlių iš Pabaltijo valstybių aukas, kurių nežinomą skaičių nuskindino vokiečių ir sovietų karo laivai. Laivui pasiekus apytikriai 56-tą lygiagrečią, 4 v.p.p. įvyko labai įspūdingas Lietuvos prisiminimas, kuriame angliškai VLIKo vicepirmininkas Liūtas Grinius trumpai paminėjo, kad dalyviai yra taip arti ir drauge taip toli nuo Lietuvos. Jis priminė Lietuvos kančias ir tautos raudą už tūkstančius lietuvių žuvusių nuo bolševikų rankos. Sugiedojus patriotines dainas ir Lietuvos himno atgarsiams aidint buvo metami vainikai, gėlės, ir buteliai su rašteliais ir laiškais lietuviams, tikintis, kad bent keletas jų pasieks pavergtus tautiečius. Laivui praplaukiant Latvijos ir Estijos krantus, latviai ir estai taipgi įvykdė savo kraštų paminėjimus. Tai buvo ypatingai jaudinantys momentai. Laivas laikėsi 17 os mylių atstumo nuo Pabaltijo valstybių pakraščiu. Praplaukiant Lietuvos pakraščius atsirado du sovietų karo laivai, kurie sekė ir lydėjo "Baltic Star" iki Helsinkio. Daugelyje švedų ir suomių laikraščių tilpo nuotraukos rodančios "Baltic Star" ir sovietų laivus. Iš laivo aiškiai matėsi Saaremaa sala.

Liepos 28 d. laivui atvykus į Suomiją, Helsinkio uostą, žygio dalyviai

Liudinininkai: vienas anglas, penki latviai, trys estai, du rusai, vienas vokietis vienuolis ir penki lietuviai.

Lietuviai liudinininkai buvo: dr. Tomas Venclova, dr. Aleksandras Štromas, Violeta Rakauskaitė-Štromienė, Bronius Venclova ir Kęstutis Jokubynas. Visi šie lietuviai yra gyvenę okupuotoj Lietuvoj, kol jiems pavyko atvykti į laisvuosius Vakarus.

Po posėdžio tribunolas paskelbė "Copenhagen Manifesto", pripažįstantį Sovietų Sąjungą nusikaltusia vienas trims Pabaltijo tautoms. Tribunolo klausėsi visa eilė žurnalistų iš įvairių Europos valstybių. Buvo ir Tasso korespondentas.

Tribunolas taip pat buvo plačiai rodomas Danijos, Olandijos, Švedijos ir Vokietijos televizijoje. Tasso paskelbė pranešimą, piktai puo'antį tribunolą ir jame dalyvavusius asmenis.

Kopenhagos burmistras trečiadienį, liepos 24, prėmė pabaltiečių delegaciją. Iš lietuvių dalyvavo dr. K. Bobelis su žmona, inž. Liūtas Grinius ir M. Samatiene.

Į Kopenhagą, atvyko: dr. K. Bobelis su žmona, dr. J. Stiklorius, inž. L. Grinius, M. Samatiene, dr. E. Armanienė, O. Barškėtytė, inž. A. Venckus su žmona, dr. A. Janaciene ir gražus būrys lietuvių jaunimo, taikos

buvo pasitikti vietinių gyventojų su vėliavomis. Visiems žygio dalyviams buvo leista išlipti iš laivo ir policijos apsaugoje išsirikiaę su vėliavomis, plakatais ir šūkiomis didelė eiseną, dainuodami tautines dainas gatvėmis patraukė į Helsinkio centro aikštę, kurioje stovi paminklas estų kareiviams savanoriams pirmojo pasaulinio karo metu kovojusiems už Suomijos nepriklausomybę. Prie esenos jungėsi minia vietinių gyventojų ir žmonių visą žygiavimo laiką dalyviai šaukė, virtinė greit pasiekė 1 km ilgį. Per "nyet, nyet Soviet". Daugelio vietinių gyventojų veidais riedėjo ašaros stebint eiseną.

Žiūrovų minia buvo tūkstantinė. Prie paminklo pagrindinę kalbą pasakė Vladimir Bukovsky. Minėjimui prie paminklo pasibaigus, Pabaltiečių Taikos ir Laisvės Išvykos dalyviai buvo šaptai susitarę pavieniui nueiti prie Sovietų ambasados. Tačiau suomių policija tai pramatė ir buvo uždariusi visas gatves vietiniams gyventojams ir demonstruojantiems. Keli išvykos dalyviai buvo suomių policijos sulaikyti kai priėjo per arti Sovietų ambasados. Kvartalo atstume nuo ambasados įvairiose gatvių sankryžose susirinkę išvykos dalyviai užtvėnkė judėjimą savo susibūrimu. Šiaip jokių incidentų nebuvo. Pabaltiečiai taipgi padėjo vainiką prie Suomijos maršalo Mannerheim'o paminklo. Simboliška grandinė, nešama 45-ių pabaltiečių apsi-

ir laisvės ekskursijoje Baltijos jūroje dalyviai.

Liepos 26 Kopenhagoje buvo sovietų surengta spaudos konferencija, kurioj dalyvavo septyni atstovai. Jų tarpe buvo vienas asmuo lietuviška pavarde - Julijana Gutauskienė.

JAUNIMAS VEIKIA

Lietuvių namuose, Londone (Didž. Britanija), jau keleri metai rengiami vakaronėmis pavadinti svarstybų vakarai. Ji ruošia jaunimas Lapkričio mėn. surengto vakaro tema buvo: "Aš noriu būti lietuviu, bet mano tėvas neleidžia". Jaunimas kaltino, tėvai gynėsi. Keistoka svarstybų tema buvo norma išjudinti lietuviškai nemokanti jaunimą įsijungti į lietuvišką jaunimo veiklą. Britanijos Jaun. Sąjunga buvo pradėjusi jaunimo verbavimo sąjudį.

WASHINGTONO ŽYDAI PAGERBĖ LIETUVAITĖ

Olymp'jos mieste, Washingtono valstijoje buvo paskelbta kad nuo balandžio 14 d. iki 21 d. yra holokausto aukų prisiminimo savaitė (žydų aukos).

Ta proga žydai suruošė ypatingas iškilmes, kurų metu buvo pagerbti trys asmenys, kurie gelbėjo žydus Europoje jų persekiojimo metu, tų trijų tarpe buvo ir lietuvaitė - Aleksandra Gylienė.

A. Gylienė vokiečių okupacijos metu gyveno Lietuvoje ir išgelbėjo tris žydų šeimas, tizikuodama savo gyvybę. Taip pat medalius gavo: belgė,

rengusių kalnių rūbais vaizdavo 45 Pabaltijo okupacijos metus. Vietinių gyventojų nuomone, ši Pabaltiečių demonstracija buvo pati didžiausia Helsinkio mieste nuo II-jo pasaulinio karo pabaigos.

Liepos 29 d. 10 v. ryto laivas sugrįžo į Stockholmo uostą, kur jį iškilmingai sutiko susirinkusi gausi minia. Išlipę iš laivo dalyviai išsirikiaę eiseną Stockholmo gatvėmis. Eiseną, su vėliavomis, sovietų aukų atvaizdais ir šūkiomis, išsitiesė apie 4-5 miesto blokus ir buvo stebima žiūrovų bei spaudos ir televizijos atstovų. Miesto centro aikštėje, išklause Švedijos Parlamento atstovų sveikinimų ir kalbų, susirinkusi minia sugiedojo visų trijų Pabaltijo tautų himnus. Kalbėtojų pastebėta, kad Lietuvos himna pirmą kartą skambėjo Stockholmo mieste.

Šis žygis buvo plačiai skelbiamas ir komentuojamas daugelio Europos valstybių spaudoje ir televizijoje. Sovietų agentūra TASS apie įvykį atsiliepė aštriai, piktai, pavadindama pabaltiečius piratais ir provokatoriais ir tuo, žinoma, prisidėjo prie jo išgarsinimo.

Šis žygis reikia laikyti nepaprastai pasisekusiu ir didžiai pasitarnavusiu Pabaltijo tautų laisvės reikalui pabrėžimui Europoje, net keleriopai prašokusiu rengėjų viltis. Kopenhagos Tribunolas ir Pabaltiečių Taikos ir Laisvės Ryžto žygis yra didelis VLIKo įnašas į Lietuvos laisvės kovą.

gailėt ngoji sesuo, norvegas, ir Danijos konsulas visiems danams, kurie išgelbejo 7000 žydų Danijoje.

Įteikiant medalį A. Gylienei (dabar ji gyvena S. Amerikoje, yra restorano savininkė) visi susirinkusieji, apie 600 žmonių, ją pagerbiant - atsistojo.

ILGISI DVASINIŲ VERTYBIŲ

Rusijos jaunimas išgyvena gilų dvasinį atsinaujinimą. Komunistinės valdžios prievarta brukamas ateizmas nepatenkina jaunosios kartos lūkesčių. Kuo smarkiau yra vykdoma ateistinė propaganda, tuo labiau jaunimas ilgisi dvasinių vertybių, kurios vienos pilnai įprasmina žmogaus gyvenimą. Tai pažymėjo, kalbėdama Bonnoje, V. Vokietijoje, katalikų ir evangelikų ekumeniniame susitikime iš Sovietų Sąjungos ištremta žmogaus teisių gynėja Tatjana Goritceva. Mokslinio ateizmo dvasioje išauklėtas Rusijos jaunimas, kalbėjo ji, nors anksčiau ir nepažinęs krikščionybės, atsiveria tikėjimu ir savo gyvenimui kelrodžiu pasirenka Kristaus Evangeliją. Goritceva pažymėjo, jog nuo spalio revoliucijos pradžios Sovietų Sąjungoje yra daugiau kankinimų už tikėjimą, negu jų buvo pirmaisiais krikščionių persekiojimų amžiais.

VASARIO 16 D. GIMNAZIJA

Jaunuoliai, ne jaunesni kaip 16 metų, norintieji gerai išmokti lietuvių kalbą, gali vykti mokytis į Vasario 16 d. gimnaziją, Vokietijoje. ALOS Taryba pasirūpina kelionės apmokėjimu. Dėl smulkesnių informacijų kreiptis į ALOS Tarybą.

UŽ MIRUSIUS

Šv. Mišios už buvusiąsias "Birutės" Draugijos nares: a. a. **Konstanciją Kislauskaitę, Julę Skuruskaitę, Sofiją Vilkelytę** ir **Leonorą Ivanauskienę** bus atnašautos Adroque seminarijos koplyčioje šių metų rugsėjo mėn. 15 d., sekmadienį, 12 val.

Visus kviečia atsilankyti "Birutės" Draugijos Valdyba.

Už a. a. **Luciją Sudniūtę Jasinevičienę** ir **Zuzaną Vanagaitytę** buv. ansamblio "Rambyno" šokėjas, bus atnašautos šv. Mišios, Aušros Vartų liet. parapijos bažnyčioje šių metų spalio mėn. 13 d. sekmadienį, 10 val.

Šeimas, gimines, draugus ir ram byniečius kviečiame dalyvauti šiose pamaldose. "RAMBYNAS"

Šv. Mišios prašant Dievo palaimos ir sveikatos **Pranutei Adamonienei** ir jos šeimai, gyven. JAV, taip pat ir už jos mirusį vyrą a. a. **Petrą Adamonį** bus atnašautos šių metų spalio 20 d. 10 val. Aušros Vartų liet. parap. bažnyčioje, Avellanedoje.

MŪSŲ MIRUSIEJI

† **Eugenija Šedytė Deksnienė**, baigdama 80-tuosius metus, mirė šių metų rugpiūčio mėn. 25 d. ligoninėje nuo širdies smugio. 1930 m. velionė buvo ištėkėjusi už **Jono Deksnio** (miręs 1951-VII-18) iš Didsodės km., Juodupės valsč., Rokiškio apskr. O 1931 m. drauge su vyru atvyko Argentinon ir daugiausia dirbo "Alpargato" batų skyriuje, iš kur jau senokai buvo išėjusi į pensiją (jubilation). Gyveno prie dukters Eugenijos ir **Jono Bačkių** šeimos, Lomas del Mirador, San Justo mieste. Giliame liūdesyje liko duktė **Eugenija**, žentas **Jonas**, žento motina **Aleksandra Bačkienė**, anūka: **Jonas** su **Emilijum**, žento sesers **Aleksandros Aldos Bačkytės** (mirusios 1982-V-23) Juknų šeima: vyras **Oskaras** ir vaikai: **Oskaras Albertas**, **Viktoras Henrikas** ir **Zuzana Aleksandra**, bei kiti tolimesnieji giminių, draugai ir kaimynai Argentinijoje. O Lietuvoje tik prieš devynius ar dešimt metų mirusios sesers šeimos nariai. Palaidota rugpiūčio 27 d. Vilėgas kapinėse. Laidojant velionė buvo užvežta į San Jose bažnyčią - Liniers, kurios golegiją lankė ir lanko jos anūka. Gi šermenyse iš vakaro prie karsto velionės, drauge su šermenų dalyviais, pasimeldė kun. A. Lubickas. Tebūna lengva Tau sventingoji Argentinos žemelė!

† **Marijona Jakštaitė Povilaitienė**, gimusi 1899-2-4, mirė 1985-8-27. Šermenys buvo Ameghino 633, Avellanedoje. Velionė atvažiavo į Argentiną iš Lakčių km. Vilkaviškio apskr. ir parapijos apie 1929 m. Liūdesyje liko sūnus **Albertas** su šeima, duktė **Juana Petrona de Pausada** su šeima, **Jose Enrique Pausada**, anūka: **Monika**, **Karlitos**, sūnaus **Aleksandro** (mirusio 1976-IX-26) vaikai, **Matas** ir **Uršulė Povilaitė** su dukromis **Š.** Amerikoje, bei kiti giminės po platųjį pasaulį išsimėtę ir Lietuvoje. Išėkis

Mišias užprašė ir kviečia dalyvauti **Veronika Švenčionienė**.

Už a. a. **Juoza Parsonį**, mirusį š. m. liepos 15 d. ir jo žmoną **Uršulę**, mirusią 18-9-83 bus atnašautos šv. Mišios, Aušros Vartų liet. parap. bažnyčioje, šių metų spalio 20 d. 10 val.

Mišias užprašė ir kviečia dalyvauti **Pranė Adamonienė, Omaha, USA.**

Už a. a. **Juoza Švenčionį**, mirusį 4-6-81 bus atnašautos šv. Mišios lietuvių parap. bažnyčioje šių metų spalio mėn. 20 d. 10 val.

Kviečia artimuosius žmona ir vaikai.

Mūsų mielai draugei **Leonorai Ivanauskienei** mirus, jos giliai liūdinčiai šeimai: vyrui **Boleslavui Ivanauskui**, dukroms **Deijai Leonorai** ir **Elbai Dorai**, žentams, anūkam visiems artimiesiems, reiškiamė mūsų nuoširdžią užuojautą kartu liūdėdamos.

Bronė Tunikaitienė su dukra Gladys Marta.

ramybėje!

† **Albinas Preikša**, gimęs 1902-X-18, Mažučių km. Kybartų valsč. Vilkaviškio apskr. Mirė š. m. rugpiūčio 25 d. neįstengęs pasveikti nuo gegužės mėnesio pabaigos susirgęs dešinės pusės paralyžiumi. Velionis buvo Argentinon atvykęs apie 1930 m. Dirbo įvairiose darbovietėse, bet išėjo pensijon (jubilation) iš tekstilės. Daugeli darbų ir lietuvių parapijai yra atlikęs ir reikale visuomet pagelbėjęs. 1940 m. vedė **Oną Rimavičiūtę Preikšų** šeima išaugino dukterį **Genovę** ir sūnų **Robertą**, kurį jau yra sukūrę šeimas ir turi vaikų. Giliame liūdesyje liko: žmona **Ona**, duktė **Genoveva** su **Aleksandru** ir dukrele **Garunskai**, sūnus **Robertas** su marčia **Dora** ir trim anūkais, sesuo **Ona Valentienė** su šeima, sesuo **Monika Vezbickienė** su šeima, brolis **Klemensas** su šeima (Australijoje) su dviem sūnumis, iš kurių vienas vedęs. O Lietuvoje liko sesuo su šeima ir brolio šeima (kuris miręs nuo paralyžiaus), iš kurios **Jo Eks.** vysk. **Juozas Preikša**, ir kiti tolimesnieji giminaičiai, draugai bei kaimynai, kurie gausiai dalyvavo šermenyse ir Aušros Vartų bažnyčioje šv. Mišiose, kurias už velionies sieđ aukojo kun. A. Lubickas. Šermenyse pasimeldė kun. A. Steigvila. Iš bažnyčios buvo palydėtas į Lanus kapinyną **Preikšų** šeimos panteonan. Išėkis **Ramybėje** taurus lietuvi, geras katalike, sąžiningas šv. "Cecilijos" choriste, miešas draugystėje su visais!

† **Juozas Parsonis**, 79 metų amž. mirė šių metų liepos 15 d. Į Argentiną atvyko 1932 m. iš Gudonių km., Svedasų par., Rokiškio apskr. Visą laiką gyveno ir dirbo Com. Rivadavia mieste geležinkelių kompanijoje. Vėliau išėjęs pensijon nusipirko namuką **Villa del Dique**, **Kordobas** prov. ir ten gyveno iki buvo sveikas. Buvo

vedęs **Uršulę Miškinytę Janeliauskienę** (mirusi prieš du metus). Liko velionies podukra **Janė Janeliauskaitė** de Turci su šeima, kuri juo visą laiką rūpinosi, dvi seserys **Marija Zavičkienė**, Lietuvoje liko dvi seserys ir bronė ir **Veronika Švenčionienė** su šeima. Palaidotas **Flores** kapinėse. Lai būna **Tau** lengva Argentinos kapų žemelė!

† **Petras Dainys**, 75 m. amžiaus, mirė šių metų rugsėjo mėn. 4-ją d. nuo vidurių uždegimo, Berisso mieste. Velionis - kilimo ukmergiškis. Jau kuris laikas buvo "Armur" skerdyklos pensininkas (jubilado). Giliame liūdesyje liko žmona **Anyta Dagytė - Dainienė**, duktė **Ines** su šeima: du vaikaičiai ir sūnus **Antanas**. Palaidotas **Berisso** kapinėse. Išėkis **Ramybėje**, netikėtai iš gyvųjų tarpo pasitraukęs!

† **Juozas Žilevičius**, 94 m. amž., mirė rugpiūčio 5 d. JAV. Buvo žinomas muzikas, kompozitorius, vosuomenės veikėjas, pedagogas. Buvo gimęs **Jarubaičių km. Plungės v., Telšių a.** Paliko daug muzikalinės medžiagos. Palaidotas **Elizabeth** miesto kapinėse prie senai mirusios žmonos.

† **Vincas Ramonas - Ramanauskas**, 80 metų amž., kilęs iš **Trakiškių k., Kviečiškių v., Marijampolės apskr.** Rašytojas, mokytojas. Pasizymėjęs kaip brandus rašytojas, palikęs lietuvių literatūrai keletą savo kūrinių. Pagarsėjo su pirmuoju veikalu "Kryžiai". Iki prasidėjo karas, dirbo **Marijampolės aukšt. mokyklose** - jo specialybė buvo lietuvių ir vokiečių kalbos. Amerikoje nuo 1950 m. O, prieš tai porą metų gyveno Australijoje.

V. Ramonas, kaip rašytojas, yra laimėjęs keletą premijų.

† **Kun. Aleksandras Jakutis**, 53 metų amž. mirė š. m. liepos mėn. 23 d. **Aleksandrijoj**, tos parap. klebonas. Palaidotas **Narvydžių** kapuose.

† **Dr. Eugenijus Noakas**, teisininkas, visuomenės veikėjas, mirė šių metų vasario 10 d. **New Yorke**. Lietuvoje buvo **Vilniaus** miesto ir apskrities viršininko padėjėjas, vėliau **Vilniaus apylinkės teismo teisėjas**. Vokietijoje Amerikos kariniuose teismuose atstovavo lietuvius, Lietuvos Raudonojo Kryžiaus atstovas **Ingolstadto** mieste. Amerikoje nuo 1951 m. Visą laiką gyveno **N. Yorke**. Velionis savo gyvenimo dalį buvo paskyręs visuomeniniam darbui.

† **Bronius Abromonis**, kūrėjas - savanoris, pasižymėjęs tautodailės drožiniais, mirė š. m. sausio 14 d. **Kanadoje**, 84 m. amž. Lietuvoje dirbo geležinkelių tarnyboje. Paliko gausų tautodailės drožinių rinkinį. Palaidotas **Toronto** lietuvių kapinėse.

† **Vytautas Žagarskas**, 32 metų amž. žuvo auto nelaimėje **Klevelande**, JAV. važuodamas blogam orui esant į darbą. Dirbo **Klevelando** policijos departamente. Buvo skautas, aktyvus jaunimo veikėjas. "Grandinėlis" ansamblio narys.

† **Petras Malėta**, mirė gruodžio 15 d. 1984 m. **Čikagoje**. "Draugo" nuolatinis bendradarbis - fotografas, priklausė ir dirbo daugely lietuviškų organizacijų. Buvo kilęs iš **Obelių v. Rokiškio apskr.** Palaidotas šv. **Kazimiero** lietuvių kapinėse.

† **Kun. Antanas Akevičius**, 66 m. amž. **Lukšių parap. klebonas**, mirė vasario 15 d. **Kunigu** nuo 1943 m. Palaidotas **Lukšių parap. bažnyčios** šventoriuje.

† **Juozas Lingys**, žymus choreografas ir tautinių šokių specialistas. mirė 1984 m. gruodžio 16 d. **Vilniuje**, būdamas 65 m. amž. Velionis paliko gilius pėdsakus lietuviškos sceninės choreografijos raidoje, sukurdamas daugiau kaip 170 šokių, ratelių, vaizdelių. Jo atkurti šokiai, tarp daugelio kitų, yra ir: **Sadutė**, **Gaidys**, **Pakeltkojis**, **Aštuonytis**. Kūrė jis ir sovietinei santvarkai pritaikytus šokius. Ruošė šokius kinams, dramoms ir operoms. **Daugelis** dabart. Lietuvos baletmeisteriai yra buvę jo mokiniai. Palaidotas **Vilniuje**, **Antakalnio** kapinėse.

† **Valerija Viliūnaitė Tylienė**, 87 m. amž., mokytoja, mirė š. m. kovo m. 27 d. **St. Benedikto** senelių namuose, **Detrote**, JAV. Kilusi iš **Vyžuonų parap., Utenos apskr.** Kartu su savo vyru **Matu** (miręs 1981 m.) sudarė mokytojų porą, kartu dirbdami. Buvo užrašyti 1941 m. pirmam išvežimui į **Sibirą**, bet geriams žmonėms padendant - pranešant, išvengė tremimo. Nuo 1949 m. Š. Amerikoje, kur abu sunkiai dirbo. Buvo įsijungusi į li-tuanistinės mokyklos mokytojų eilės.

† **Marija Čarnekytė Sims**, 79 m. amž., visuomenininkė ir poetė, mirė balandžio 9 d. **Detrote**, palaidota **Čikagoje** prie savo vyro. Gimė **Veiverių valsč. JAV** nuo 1928 m. Veikė daugely t. e. organizacijų, visose buvo valdybos narė, bendradarbiavo lietuviškoj spaudoj, išleido 3 poezijos knygas.

† **Dr. Stasys Stonkus**, 79 m. amž., mirė 1985-III-10 d. **Kanadoje**. Gimė **Kaune**, ten baigė medic. studijas. Paskutiniu metu Lietuvoje buvo **Vilniaus** universiteto docentu, dėstė operacinę chirurgiją.

† **Alfonsas Pežinis**, 80 m. amž. mirė š. m. kovo 29 d. **Hot Springs. Ark. JAV.** Lietuvoje buvo stambus ūkininkas. Doniai rėmė Lietuvos laisvinimo darbą lietuvišką spaudą bei radio valandėles. Priklausė lietuviškos organizacijoms. Palaidotas vietinėse **Crestview - Lithuanian Garden** kapinėse.

† **Romas Vadluga**, buv. ūkininkas mirė ok. Lietuvoje, kovo 4 d. palaidotas **Kupreliškių** kapinėse.

† **Pranas Eidukaitis**, 76 m. amž. mirė balandžio 7 d. Tai buvo darbštus ir energingas suvalkietis, daug talkinęs **Anapilio** sodybos, lietuvių kapinių ir Lietuvos kankinių parapijos darbuose. Puoselėjo medžio drožinėjimo meną ir daug paliko jo darbų žmonėse.

LAIKAS

RELIGINIO
PATRIJOTINIO
TURINIO
LAIKRAŠTIS

Redaguoja Redakcinė Kolegija. Atsakingi Redaktoriai — Tėvai Marijonai. Administratorius — Rankraščių taisyklės, pertvarkomi Redakcijos nuožūnais: nesunaudoti — gražinami tik autoriui prašant. Kaina Argentinoje \$a 1.000. Kitur — metams 10 dol. Oro paštas metams 12 dol. Europa — metams 14 dol.

XXXVII Metai — Nr. 701

1985 Rugsėjo mėn.

"LAIKO" KALENDORIAUS RĖMĖJAMS!

"Laikas" visiems savo skaitytojams kaip ir kitais metais dovanos sieninį kalendorių, kuris jau ruošiamas. Kadangi "Laiko" Administracija neturi aukų rinkėjo, tai sekančiame kalendriuje bus dedami tie patys skelbimai kaip šiais metais. Kas nebenorėtų turėti savo skelbimo, prašome pranešti iki spalio mėn. 15 d. Taip pat, kas norėtų įsidėti naują skelbimą, prašomas pranešti šiuo telefonu: 208-5027.

Nuoširdžiai dėkinga "Laiko" administracija.

BERISSO

NAUJA "MINDAUGO" VALDYBA

Š. m. rugpjūčio 18 d. Berisse "Mindaugo" draugija išsirinko naują valdybą, kuri atrodo šioje formoje: pirmininkė - prof. Valentina Bukauskaitė de Persico, Vice-pirmininkas - Jonas Griška, Sekretorė - Mirian Griškutė, Iždininkas - Francisco Persico, Valdybos nariai: Viktoras Miškinis, Alicia S. de Perotti, Mario Dilorenzo, valdybos antriniai nariai: Marta Dilorenzo, Jurgis Šišlauskis, Jonas Jašauskas.

Buvęs ilgametis "Mindaugo" pirmininkas perduodamas valdžią, išreiškė savo linkėjimus naujai valdybai toliau sėkmingai vadovauti "Mindaugo" draugijai.

"Mindaugo" draugija laike paskutinių metų išsirengė gražų salioną, su Amerikos lietuvių pagalba, sukūrė gražų šokių ansamblį. Naujai Valdybai teks toliau eiti pramintais keliais ir vadovaudoti sėkmingai.

PIRMOJI LIETUVIŲ ŠOKIŲ DIENA praėjo su dideliu susidomėjimu ir gausiu dalyvių skaičiumi. Tūkstantis penki šimtai dalyvių. Tai įvyko 1985 m. rugpjūčio mėn. 24 d. Berisse. 10.00 val. "Maria Auxiliadora" bažnyčioje šv. Mišios, kurias atnašavo kun. A. Steigvilas, 11.30 val. prie Imigrantų paminklo buvo padėtos gėlės ir L. C. pirm. J. Puliko kalba. O 20.30 val. (nes YPF krepšinio stadionas nespėjo gausi publika susikimšti) prasidėjo programa iškilmingu vėliavų įnešimu, 10 šokių ansamblių pristatymas, Argentinos ir Lietuvos himnai, Dr. H. Braziūno atidarymo kalba, bei dalis šventės sveikinimų raštu, tarp kurių Jo Eksc. Argentinos Prezidento Dr. Raul Alfonsin ir kitų aukštųjų valdžios asmenybių iš viso pasaulio. Devynių kandidačių pristatymas dėl karalaitės rinkimo.

Dalyvavo šokių ansambliai: Nemuno mažųjų ansamblis "SKAIDRA" - vadovas Mario Leguizamon, "MIN-

DAUGO" mažųjų ansamblis - vadovė Nancy Mariel Persico, C. L. mažųjų ansamblis "SPINDULYS" - vadovai: Nelida Zavickas de Mahne ir Henrikas Čikota, S.L.A. mažųjų ansamblis "DOBILAS" - vadovas Osvaldas Levanavičius, jaunuolių ansamblis "NEMUNAS" - vadovas Alfredas Dukė, jaunuolių "MINDAUGO ANSAMBLIS" - vadovas Jurgis Eduardas Persico, L. C. ansamblis "INKARAS" - vadovas Juozas Pulikas, S.L.A. jaunuolių ansamblis "DOBILAS" - vadovas Osvaldo Levanavičius, Nemuno veteranų ansamblis "PIPIRAS" ir L. C. ansamblis "VE-TERANAS".

Tautiniai šokiai buvo pradėti mažųjų ansamblių Suktiniu ir Kubilu. Jaunuolių ansambliai sušoko: Sveikinamasis Jonkelis, Audėjėlė ir Jievaro Tiltas, o Šustą, Penkių Ratelių Pynę jau Veteranai vadovavo.

Po pirmos dalies šokių sekė 20 min. pertrauka, rinkimas karalaitės ir išrinktosios vainikavimas. O karalaitė buvo prisiekusių teisėjų išrinkta "INKARO" ansamblio gražuolė - Zuzana Aleksandra Juknaitė. Be to buvo skaitoma II dalis šventės sveikinimų.

Ir vėl mažųjų ansambliai sušoko Kalveį ir Gyvatarą. Juos sekė jaunuolių Čigonėlis, Aštuonytis ir Sukčius. Ketvirtainis - Veteranų persvaroj, o Malūno ratais, girnomis ir sparnais sukosi veik visi: tėvai, vaikai, tai tikrai, bet ir seneliai su anūkiais, irgi, nesnaudė. Nes šokių programą palydėjo lietuvių sudėtinis orkestras iš 20 orkestrantų Oskaro Juknos diriguojamas.

Šokių šventės uždarymo kalboje prof. V. Bukauskaitė de Persico pasidžiaugė gausiu publikos dalyvavimu ir puikiai pasisekusių programos įvykių. Tat ir buvo smagu matant tokius vaisius įdėto rūpesčio ir darbo pastangų.

Tarp garbingų svečių buvo Berisso miesto burmistras inž. Carlos Alberto Nazar ir kiti įžymūs asmenys bei įvairiausių tautybių ir organizacijų atstovai. Iš Rosario kun. J. Margis, net visą autobusą dalyvių atgabeno. Tarp kurių J. Papečchio, A. Liutkevičiaus ir kitų išstisios šeimos matėsi. O kun. A. Steigvilas rugsėjo 15-sios, amžinų įžadų 25-rių metų paminėjimo šventę darė rugpjūčio 24-ją dieną drauge su šv. Kazimiero seselėmis: Joce Dapkin ir Nelida Varanauskaite Avellanedoje, kaip skelbė praeitas "Laiko" numeris. Padėkos šv. Mišių pagrindinis aukotojas buvo Avellanedos vysk. Jo Eksc. Antonio Quarracino su Mons. Roberto Toledo ir kun. Augustinas Steigvi-

las. O salėje vaišėms vadovavo Avellanedos vysk. pagalb. Jo Eksc. Ruben Di Monti.

IMIGRANTŲ DIENA BERISSE

Imigrantų dienoje, rugsėjo mėn. 4 d. Berisso mieste įvyko iškilmingos šv. Mišios Maria Auxiliadora bažnyčioje, kurios buvo atnašautos kartu su įvairių tautybių kunigais, jų tarpe lietuvius atstovavo kun. Ant. Lubickas, o lietuvių jaunimas su tautiniais rūbais ir lietuviška trispalvė su kitų kraštų jaunimu ėjo garbės sargybą prie altoriaus.

Pamaldoms užsibaigus prie imigrantų paminklo įvyko pilietinis aktas, kuriame pasirodė įvairių tautų atstovai, jų tarpe jaunimas su tautiniais rūbais. Tenka pažymėti, kad Berisso miestas yra imigrantų sostinė, kuriame randasi 24 tautybės.

TAUTOS ŠVENTĖS PAMINĖJIMAS

Š. m. rugsėjo mėn. 8 d. 10 val. Aušros Vartų bažnyčioje buvo atliktos iškilmingos Mišios už Lietuvą ir jos brolius ir seses, kurie neša sunkų persekiojimo našą. Pritaikintą dieną pamokslą pasakė kun. Ant. Lubickas.

Tuoju po šv. Mišių visi procesijoje susirinko sodelyje prie lietuviško kryžiaus, kur kun. Aug. Steigvilas pasakė trumpą kalbą ir sukalbėjo maldą už žuvusius, kai tuo tarpu prie kryžiaus buvo padėta gyvų gelių puokštė, užbaigiant buvo sugiedotas Viešpaties Angelas pagal lietuvišką paprotį. Pasiųsta tikrai jaunimo su vėliavom ir tautiniais rūbais.

Tokiu būdu buvo paminėta 555 metai nuo Vytauto Didžiojo karūnacijos. Lietuvių tauta išgyvenusi 500 metų, išgyvens ir toliau nežiūrint sunkių dabartinių bandymų.

Susiv. Liet. Argentinoje

1. SLA Kultūros komisija nuo rugpjūčio 31 d. pradeda lietuvių kalbos pamokas įvairaus amžiaus ir išsilavinimo klausytojams. Pamokos vyksta šeštadieniais 15-16,30 val. Pamokose dalyvauti nėra būtina būti SLA nariu.

2. 20-9-85 išvyksta į Montevideo (via Colonia) mūsų tautinių šokių ansamblis, kuriam vadovauja O. Levanavičius. Ten jie pasirodys su savo programa 21-9-85. U. L. Kultūros draugijoj. Mūsų grupė bus lydima ir vaikų tėvelių.

3. Baigiant SLA 71 metų sukakties minėjimus, 27-7-85 įvyko tradicinė sukaktvinė vakarienė, kurios metu buvo rifuojami bilietai ekskursijos į Bariloche ir Urugvajų (Carmelo miestą). Pirmąją išlošė Stasys Metrikis, antrąją - Juan Sartoris. Reikia pastebėti, kad antrąją premiją išlošė p. Roberto Szkarlatiuk, kuris ją vėl dovanavo naujam rifavimui.

SUSIVIENIJIMAS LIETUVIŲ ARGENTINOJE SAN MARTIN 3175 Lanus, š. m. rugsėjo mėn. 28 d.

(šeštadienį) 22 val.

Kviečia visus atsilankyti į

SLA PAVASARIO ŠVENTĖ - 1985

VAIKŲ FESTIVALI SU ŠOKIAIS IŠ EUROPOS TAUTŲ ARGENTINOJE.

Veiks bufetas su tipiškais valgiais. Bus pavasario karalienės ir princesių rinkimai.

Gros "SANS SOUCI" orkestras.

Ižanga A 1.00

S. L. A. KULTŪROS KOMISIJA

š. m. rugpjūčio mėn.

31 d. 15 val.

Pradės

LIETUVIŠKAS PAMOKAS JAUNIMUI.

Avda. San Martin 3175 Lanus Oeste

SLA KULTŪROS KOMISIJA

š. m. rugsėjo mėn.

15 d. 17 val.

Duos paskaitą apie

KONSTANTINA MIKALOJŲ

ČIURLIONIŲ - MUZIKA

Paskaitininkas - Dr. Jonas Šmauskas. Muzikalines interpretacijas atliks A. Rastauskaitė.

Įėjimas laisvas ir nemokamas.

Prašome visus dalyvauti.

Avda. San Martin 3175

Lanus Oeste

S.L.A. Centro Valdyba.

4. Mūsų ansamblio tėvų komisija, kad gauti pinigų ansamblio kelionei į Montevideo 21-9-85, suorganizavo rifą - loteriją, kuri buvo lošiama per valstyb. loteriją. 3-8-85. Lošimo rezultatai buvo sekentys: 1-ji premija - spalvotas TV aparatas, bil. Nr. 422 išlošė Petras Troczuk, antroji - Nr. 020 - multiprocesadora Moulinex teko p. A. Terres de Moreno.

5. SLA taut. šokių ansamblis gavo vardą "DOBILAS". Vardo parinkimui pritarė visi dalyviai.

6. Mūsų organizacijos ansamblis (didieji ir mažieji) dalyvavo pirmojo šokių šventėje 24-8-85 Berisso mieste.

S.L.A. Centro Valdyba

PAIEŠKOMAS

Iš Lietuvos paieško: ANTANA KETURAKI, sūn. Jono. Paskutinis jo adresas: c. Catamarca 3174, Bs. Aires.

Pranešti: L. Stankevičius, 1053 Cr. Al'banel Duvernay, Laval, Que. CANADA H7G 4K7.